Anul al 57-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { În România 9 lei / În străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.649/939

Nr. 282 Duminică 13 Octombrie 1940
12 Pagini P III

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
În străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN ȚARĂ pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10; SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

PROBLEMA PÂINII BUNE

Revenim asupra problemei pâinii, — căci, practic vorbind, ea a rămas o problemă nerezolvată. Și revenim asupra ei, pentrucă ea interesează intim sănătatea și punga a milioane de oameni, bogați și săraci — dar mai ales săraci, — adulți și copii, sănătoși și bolnavi.

Ținem să se știe însă, că nu înțelegem să formulăm nici o critică, inspirată din dorința de harță sau numai așa ca să ne aflăm în treabă. Departe de noi asemenea intenții, atunci când ne mărginim să constatăm fapte pe care toată lumea le cunoaște sau le poate verifica.

Dimpotrivă, dorința și râvna noastră cea mai arzătoare este să secundăm acțiunea guvernului, relevând unele neajunsuri și indicând căile de îndreptare.

Pâinea ce se oferă azi populației nu dă satisfacție. Scopul urmărit prin fabricarea unui singur tip de pâine a fost de a se scoate maximum de randament din măcinatul făinii, de a se obține o pâine hrănitoare, de calitate cât mai bună pentru toată lumea, pe picior de absolută egalitate, și, în acelaș timp, de a se realiza o economie simțitoare prin punerea în vânzare si în consumație a pâinei reci.

Ei bine, pâinea pusă azi pe piață de brutari nu este nici coaptă, nici gustoasă și nu satisface nici principiul economiei, pe care s'a pus — și pe drept cuvânt — atâta temei. Și faptul poate nu se datorește atât nerespectării condițiunilor de extracție și de amestec al făinurilor din partea morarilor și brutarilor, cât condițiunilor de fabricație și mai ales formei și mărimii tipurilor, reglementare de pâine.

Intr'adevăr, forma rotundă și tipul pâinei de 2 kgr., s'au dovedit improprii unei bune coaceri. Ele oferă o suprafață prea redusă în contact nemijlocit cu temperatura de coacere. Încât miezul rămâne nepătruns, crud, deci pierdut pentru consumație. Copiii n'o mănâncă, bolnavii o refuză, iar cei sănătoși folosesc numai coaja ; restul se pierde în cocoloașe cleioase și indigeste.

Pentru a se remedia neajunsul, n'am avea decât să renunțăm la tipul pâinei de 2 kgr., adoptând în acelaș timp forma baston (lunguiață), ca în toate țările cu tip unic, iar ca mărime, să ne rezumăm numai la pâinea de 1 kgr. și de ½ kgr.

In sistemul acesta, suprafața expusă focului fiind mai mare, pâinea se coace nu numai în condițiuni optime, dar și într'o unitate de timp mai redusă, ceeace oferă și avantajul unei apreciabile economii de combustibil.

Fiind încredințați că servim un interes public bine calificat, supunem celor în drept aceste sugestii simple, practice și atât de ușor de îndeplinit.

SITUAȚIA TRAGICĂ A ROMÂNILOR DIN TRANSILVANIA RĂPITĂ

DIVERSIUNEA BUDAPESTEI

Crezând că vor putea da caracterul unei acțiuni de represalii justificată masacrelor, cruzimelor, expulzărilor în massă și actelor de opresiune și de teroare săvârșite împotriva populațiunii române majoritare din partea Transilvaniei ocupată de Ungaria, de către autoritățile civile și militare maghiare, presa și postul de radio emisiune din Budapesta continuă să pretindă că ele ar fi fost determinate de măsurile excepționale ce le-ar fi luat România contra populației minoritare maghiare.

Această diversiune, pe care guvernul din Budapesta încearcă s'o facă, spre a scăpa de răspunderea ce-l apasă, este bazată pe neadevăruri și calomnii. Guvernul și poporul român nu se coboară la asemenea acte de barbarie. Niciun locuitor maghiar n'a fost nici isgonit din țară, nici jefuit, nici schingiuit, nici asasinat. Nici un bun aparținând cetățenilor de origină etnică maghiară n'a fost atins și nicio biserică maghiară, de pe teritoriul român, n'a fost profanată sau distrusă.

Toți membrii minorității maghiare continuă să se bucure, ca și în trecut, de un tratament civilizat, de protecția organelor statului român, de libertățile, drepturile și chiar privilegiile ce li s'au acordat.

Am fi fost și suntem în drept de a aplica represalii agravate în urma teroarei dezlănțuită de unguri împotriva românilor din Transilvania cedată și a înfiorătoarelor masacre și atrocități, săvârșite din ordinul autorităților civile și militare maghiare. Totuși, n'am recurs la asemenea represalii.

Ce se întâmplă însă?

Tot noi suntem acuzați că aplicăm regimul de teroare minorității maghiare din Transilvania, pe când teritoriul ocupat de la nord este un iad pentru românii de-acolo, ce au fost scoși de sub domnia legilor și amenințați, — unii cu exterminarea, alții cu expulzarea peste granițe, manu militari.

Satele românești, care n'au fost încă arse, sunt pustii, căci locuitorii lor au fost siliți să se refugieze în păduri, sau în văgăunele munților, însă nici acolo nu sunt în siguranță. Bisericile creștine ortodoxe și greco-catolice, ale românilor, au fost profanate și unele din ele distruse prin foc.

Avutul fraților noștri din orașe și din sate a fost prădat. Familii întregi, masacrate. Bărbați, femei, fete și copii continuă să fie izgoniți de pe pământul lor strămoșesc și din căminurile lor, fără altă vină de cât aceea că sunt români și fac parte dintr'o națiune latină civilizată.

Așa au înțeles și înțeleg ungurii să respecte obligațiile ce le-au luat la Viena, după sfărâmarea unității Transilvaniei și sfâșierea României întregite, împotriva principiului și dreptului naționalităților.

In asemenea condiții, Transilvania ocupată de unguri, fără sacrifici și fără victorie, a ajuns un ținut în care, în locul ordinei, justiției și omeniei, domnește anarhia, teroarea și barbaria.

Noi nu înțelegem însă, să ne mărginim la un al doilea Carmen miserabile, la o jelanie pentru calvarul ce-l îndură frații noștri din partea Transilvaniei trecută sub stăpânirea maghiară și nici la un protest în aceste vremuri, ci suntem datori să acționăm cu toată demnitatea și energia, căci numai așa vom putea salva de la pieire pe cei 1.400.000 de români din marea familie latină, ce a întreținut și întreține, de 2000 de ani, facla civilizației în aceste părți ale Europei.

Nn înțelegem ca frații noștri din partea Transilvaniei cedată la Viena Ungariei, printr'un imens sacrificiu, să fie supuși unui regim odios, tiranic și barbar și amenințați cu exterminarea.

R. SEIȘANU

EFECTUL BOMBARDAMENTULUI AERIAN

Pe străzile Londrei

HOTĂRÂRILE CONSILIULUI DE MINIȘTRI DE JOI

Inființarea unui credit țărănesc eftin. — Sancțiuni pentru cei cari speculează pe săraci

Președinția Consiliului de Miniștri comunică :

Joi, 10 Octombrie 1940, s'a ținut un Consiliu de Miniștri, prezidat de d. General Antonescu.

S'a luat următoarele hotărîri :

1. Să se desmintă afirmația făcută de cercurile oficiale maghiare, că ungurii din România au plecat în Ungaria fiind alungați de autoritățile noastre. Realitatea este că ungurii au cerut singuri să plece, fiindcă sunt originari din teritoriul cedat și au acolo familia, casele și pământul lor.

Se desminte deasemenea că ungurii au fost maltratați și jefuiți la granița noastră. Sunt obiceiuri pe care românii nu le vor adopta, oricât ar fi practicate de alții.

2. Să se inventarieze pe județe și comune terenurile expropriate dela evrei. S'au dat în același timp instrucțiuni să se repartizeze aceste terenuri provizoriu refugiaților.

3. S'a însărcinat ministerul de interne să ia, de acord cu organele silvice, măsuri pentru oprirea tăieri abuzive a pădurilor aparținând evreilor.

4. S'a aprobat înființarea unui credit țărănesc eftin.

5. Să se aplice sancțiuni severe acelora care speculează săracul, înșelând la cântar sau vânzând pâine de o calitate inferioară.

6. S'a hotărît ca oțetul necesar consumului populației să se fabrice din lemn, numai în măsura în care cantitățile de oțet din vin nu ar fi suficiente.

7. Consiliul a luat cunoștință că au fost aduse în București 52.000 vagoane de lemne, ceeace reprezintă jumătate din consumul până la 1 Aprilie 1941. Transporturile continuă într'un ritm și mai accelerat. Astfel fiind, populația nu trebue să se grăbească a se aproviziona la prețurile ridicate de azi.

In curând prețul lemnelor va scădea, fiindcă oferta va egala cererea.

8. S'a decis să se acorde un tarif mai redus pe calea ferată pentru aprovizionarea Capitalei, a marilor centre și a regiunilor lipsite de alimente.

9. S'a adus la cunoștința Consiliului că foarte multe din societățile evreești au dat militarilor și foștilor demnitari, azi pensionari, locuri în Consiliile de administrație pentru a prezenta îmbrăcată în haină militară o afacere care nu este românească și care este în multe cazuri și oneroasă.

Consiliul invită pe această cale pe cei vizați a nu pune numele și trecutul lor în serviciul unei cauze astăzi pierdută.

Nr. 122 din 10 Octombrie 1940.

MĂSURI PRIVIND BUNA STARE A ARMATEI

Ședința săptămânală de colaborare a ministerului apărării naționale

COMUNICAT

Președinția Consiliului de miniștri anunță:

In ziua de 9 Octombrie a. c., s'a ținut la Marele Stat Major ședința săptămânală de colaborare a ministerului apărării naționale, sub președinția d-lui general Ion Antonescu, conducătorul Statului.

S'au luat următoarele măsuri:

1. S'au dat directive complimentare pentru reorganizarea și dotarea Armatei.

2. S'au stabilit noui norme cu privire la aprovizionarea Armatei.

3. S'a dispus construirea urgentă a baracamentelor pentru adăpostirea materialelor în curs de sosire.

4. S'au dat dispoziții pentru încorporarea noului contingent care se va face la 20 Noembrie a. c.

5. S'au examinat cauzele ultimelor accidente de aviație și s'au stabilit măsurile de luat pentru evitarea, sau cel puțin micșorarea lor pe viitor.

6. S'a dispus înlăturarea abuzurilor făcute cu consumul de benzină și ulei pentru automobilele particulare ale ofițerilor aviatori.

7. S'a hotărît să se sporească numărul copiilor de trupă dela aviație, pentru a-i forma specialiști mecanici.

8. S'a hotărît să se construiască în Capitală noui adăposturi contra bombardamentelor aeriene.

9. S'au stabilit sancțiunile de luat contra antreprenorilor cari ar înceta executarea lucrărilor contractate, aceasta fiind socotită ca o sabotare.

10. S'au luat măsuri pentru importarea materiilor prime necesare industriei de război.

11. Pentru orientarea și lămurirea promptă a opiniei publice, în legătură cu tot ceeace interesează armata, se va creia un organ special de informații pe lângă M. St. M.

VOR ÎNȚELEGE?

Comandantul mișcării legionare și vicepreședintele consiliului de miniștri, d. Horia Sima, a vorbit cu tărie, în numele românismului întreg, despre sălbătăciile maghiare comise în Ardealul suferinții milenare.

Vibra în cuvintele d-lui Horia Sima toată revolta pe care o provoacă, în întreaga lume civilizată, geamătul schingiuiților și martirilor uciși, geamăt care a reapărut odată cu intrarea trupelor maghiare în pământul care a constituit totdeauna leagănul românismului.

Din toată frământarea internațională, din toate prefacerile adânci în domeniul social, din toate mișcările naționaliste, nimic n'a înțeles Ungaria feudală a marilor proprietari, care a rămas cu mentalitatea veche a exploatatorilor sângeroși și lacomi, ce le asigura altă dată o stăpânire tiranică asupra altor neamuri !

Lista ororilor comise în Ardealul martir, — sute de oameni, femei și copii asasinați fără judecată, cruzimi fără seamăn săvârșite de maghiarime,—pecetluește pentru totdeauna un popor care nu poate sta în rândul națiunilor civilizate !

Scuzele, pe care le invocă maghiarii, sunt pretexte copilărești, pe cari nimeni nu le crede și realitatea e că, pătura exploatatoare a maghiarimei își vede situația definitiv pierdută față de reformele sociale cerute de ai lor după modelul tuturor statelor înconjurătoare, inclusiv România unde împroprietărirea a fost un act de dreptate pentru toți plugarii, indiferent de naționalitate.

Inversunarea oficialității maghiare împotriva legionarilor din Ardeal determină pe d. Horia Sima să facă următoarea constatare:

„Privim nedumeriți și nu putem înțelege ca o țară legată de puterile Axei să caute nimicirea tocmai a acelor elemente care reprezintă spiritul nou biruitor azi în Europa. Noi am voit o spiritualizare a frontierelor care astăzi și mai ales mâine vor fi dominate de ideia etnicului; am voit o colaborare pașnică pentru a realiza în bazinul dunărean o conviețuire eliberată de orice dușmănii. Insă această ostilitate declarată contra elementului legionar arată că la Budapesta domnește o profundă neînțelegere a ideii noii Europe, care peste toate împotrivirile va deveni mâine o realitate".

Iar mai departe, vicepreședintele consiliului de miniștri a precizat:

„Ungaria a cerut ca revendicările ei să fie satisfăcute pentru a se realiza o pace durabilă între cele două popoare.

Astăzi Ungaria calcă angajamentele dela Viena și creiază o stare de neliniște și tensiune, iar pacea este din nou amenințată tocmai de aceia cari au cerut, în numele ei, revendicări teritoriale".

Germania și Italia, cari au hotărît arbitrajul de la Viena, au posibilitatea să controleze realitatea, să se convingă de sinceritatea maghiară și să vadă limpede de partea cui e dreptatea.

In calitatea sa de comandant al mișcării legionare, care constitue baza guvernului de azi, d. Horia Sima s'a făcut interpretul indignării și protestului tuturor românilor ; în calitatea sa de vicepreședinte al consiliului de miniștri, d-sa a dat protestului forma pe care o impune greutatea înaltului post pe care îl are în stat.

Alături de d-sa, România întreagă își afirmă drepturile ei incontestabile, convinsă că mai ales statele mari, cari consideră naționalismul adevărat supremul țel în viața unui neam, vor înțelege și ne vor sprijini în sfânta cauză de care depinde viitorul unui popor cuminte, leal, muncitor, dar de a cărui dârzenie și solidaritate să nu se îndoiască nimeni, mai ales Ungaria feudală care a avut deseori prilejul să ne cunoască.

I. VION

EFECTELE DISTRUGĂTOARE ALE BOMBARDĂRII LONDREI

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 10. — De 48 de ore Londra este bombardată în mod continuu de aviația germană și de Marți noaptea și până acum s'au aruncat asupra capitalei Angliei 1.2 milioane de tone de bombe. Majoritatea bombelor sunt de calibru greu sau foarte greu și pot face gropi în pământ de 30 metri adâncime. Chiar și clădirile în beton cu zece etaje sunt complet distruse de o singură bombă de calibru foarte greu, căzută din avion.

Aceasta este răsplata pentru bombardarea de către aviația engleză a spitalelor din Berlin — declară presa germană, care publică reportaje impresionante asupra efectelor bombardamentului german la Londra. Cercurile politice din Berlin sunt convinse că aceste atacuri uriașe împotriva Londrei vor continua și deabea acum se va constata adevărata putere și capacitate a aviației germane.

După declarațiile aviatorilor germani, cari sboară în fiecare zi deasupra Angliei și Londrei, apărarea pasivă britanică este aproape complet paralizată. Pierderile britanice în ceeace privește avioanele de vânătoare au fost atât de mari în ultimele cinci săptămâni, încât nu se mai crede într'o rezistență serioasă pe viitor a aviației engleze.

Apărarea pasivă britanică este neputincioasă și nici măcar ziua nu poate opri avioanele germane din drumul lor. Până acum câteva zile, se spunea că atacurile aviației germane împotriva Angliei sunt niște lovituri de ciocan date imperiului britanic. Atacurile germane din ultimele 48 ore sunt o adevărată ofensivă de distrugere a Angliei.

IN CORPUL ZIARULUI:

IN ARDEALUL RĂPIT BÂNTUE FOAMETEA

— Bande de sol dați unguri năvălesc în Ardealul românesc jefuind satele

FAMILIILE CONȚILOR MAGHIARI S'AU INSTALAT PE PĂMÂNTURILE ȚĂRĂNEȘTI DELA SATU-MARE, BIHOR ȘI CLUJ

MEMORIUL COMISIUNII ROMÂNE DELA BUDAPESTA, ÎNAINTAT DELEGAȚIEI MAGHIARE

Tratativele au fost rupte

D. Valer Pop, președintele delegației române la Budapesta, a înmânat Joi seară, președintelui delegației maghiare, următorul memoriu:

Guvernul Regal Român a hotărît imediat după constituirea sa, nu numai să pună în executare, fără întârziere, Deciziunea arbitrală dela Viena, dar și să înceapă tratative directe cu Guvernul Regal Ungar, spre a clarifica și soluționa toate problemele litigioase între România și Ungaria într'un spirit sincer de înțelegere și ca în acest fel să creeze un punct de plecare favorabil pentru relațiunile mai prietenoase, cari ar face posibilă în viitor chiar o cooperare a ambelor țări. In mod natural, pentru aceasta Guvernul Român a dat importanța cea mai mare și decisivă soluționării chestiunii minoritare, căci a recunoscut că fără o soluționare prealabilă și înțelegătoare a acestei chestiuni pe bază de reciprocitate, nu s'ar putea realiza destinderea necesară între România și Ungaria.

Având aceste directive și însuflețită de un spirit sincer de înțelegere, delegațiunea română a început și a voit să ducă tratative cu delegațiunea ungară la Budapesta.

PRIMELE ȘICANE

I

Primul delegat român a exprimat deja în prima ședință plenară această concepțiune și și-a dat cea mai mare silință ca tratativele să se desvolte cât de repede și în mod favorabil. Deja la 14 Septembrie a. c. a comunicat primului delegat maghiar propuneri scrise spre a se soluționa și clarifica prin comisiuni speciale, chestiunile cele mai urgente și s'a declarat în acelaș timp gata ca în ziua de 17 Septembrie a. c., fixată pentru convorbirile primilor delegați, să comunice în scris propunerile românești pentru regularea chestiunii minoritare. La 14 Septembrie a făcut și primul delegat ungar următoarea declarațiune scrisă: „In referire la contrapropunerile românești se comunică din partea ungară cele ce urmează: 1) „In ce privește punctul 1 din contrapropunerea română (problema minoritară), această chestiune formează obiectul convorbirilor directe între primii delegați maghiari și români". Prin aceasta s'a admis din partea ungară punctul de vedere românese.

La 16 Septembrie a. c., primul delegat ungar a comunicat în mod neașteptat că Guvernul Regal Ungar nu poate începe tratative asupra chestiunilor minoritare atât timp cât România n'a procedat la restituirile necesare care ar fi fost provocate de faptul că Guvernul Regal Român, împotriva clauzelor Deciziunei arbitrale dela Viena, a evacuat material și bunuri din teritoriile ocupate.

Primul delegat român a declarat imediat în numele Guvernului Regal Român că România este decisă să execute punctual și sincer clauzele Deciziunei arbitrale dela Viena și că România este gata să procedeze la restituirile necesare dacă autorități subalterne au acționat în vreun fel împotriva Deciziunei arbitrale, ceeace de altfel se poate constata pe loc prin comisiuni mixte ungaro-române. Prin această declarație punctul de vedere ungar a devenit întenabil și în adevăr a

(Continuare in pag. 9-a)

MANIFESTAȚIA LEGIONARĂ DELA BRAȘOV

D. Horia Sima rostindu-și cuvântarea în sala liceul ui „Șaguna" din Brașov

MARȘUL TINERETULUI LA PADOVA

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Roma, 10. — Inchiderea marșului tineretului cu marea trecere în revistă făcută de Ducele Mussolini este argumentul zilei, în presa romană de azi d. a.

Ea atrage atenția cercurilor politice, cari văd în ea o grandioasă manifestație fascistă, deosebit de semnificativă în acest moment, în care războiul este în plină desvoltare, iar puterile axei se pregătesc a da destine noui Europei. O asemenea trecere în revistă, care se notează pe o atât de mică distanță dela încheerea pactului tripartit dela Berlin, cum și dela terminarea convorbirilor italo-germano-spaniole, vrea să fie în acelaș timp un avertisment ca și o demonstrație de unire și de forță, care nu poate să nu atragă atenția tuturor acelora cari au observat evenimentele din ultimele zile. Foarte semnificativă este apoi prezența la Padova a reprezentanților țărilor amice Italiei, cari dovedesc încă odată mai mult, solidaritatea care există între aceste țări.

E. C.

IN CORPUL ZIARULUI:

LEGIONARII ROMÂNI LA PADOVA

Primirea ce li s'a făcut la intrarea în Italia